

Om å dyrke sine interesser (urter og grønnsaker) på 70 gr. nord

■ KARIN STRAUME • Fylkeslege i Finnmark

Vi er så heldige å bo i et renovert, gammelt hus i strandkanten. Riktignok er det ikke 20 grader i sjøen, og sjelden i luften, men til gjengjeld har vi ganske mange grader nordlig bredde. Hagen er mitt fristed. Ikke en hage slik du kanskje er vant til å se den for deg: med roser, bugnende frukttrær og hengkøye mellom de gamle eiketrærne. Men det spirer og gror også her i nordøst.

Værhardt? Ja vel, men desto større seier hver gang jeg får noe til å vokse. For 12 år siden plantet vi fire rognetrær. De var ca. 150 cm høye da vi plantet dem. Året etter var de 140 cm, og året deretter under 130. Da forsto jeg at noe måtte gjøres. Jeg pakket dem møysommelig inn om vinteren, og langt om lenge har de kommet på offensiven og nå greier seg selv. De har passert 250 cm og i år blomstret de for første gang. For en seier!

Jeg tror det er dette som fascinerer med ved å drive hagebruk her nord: Finne ut av naturens luner; hva er mulig og hva er ikke mulig? Finne fram til arter som trives her,

spille på lag med naturkreftene, prøve å tøye grensene for hva som er mulig å få til å gro. På det meste har jeg hatt 12 forskjellige urter og 14 forskjellige grønnsaker/bær; noen riktignok under plast eller tildekket om vinteren.

Og for en smak! Urter, grønnsaker og bær som har vokst langsomt og med sollys døgn rundt, får mye kraftigere smak enn dem man kan kjøpe i butikken. I en kort og hektisk sommersesong høster jeg og fryser ned, slik at jeg alltid har «friske» urter gjennom hele vinteren. Når alt modnes på én gang uti august, kan det bli i travleste laget. Spesielt hvis fjorden er full av sei og myra full av multer samtidig. For fremmede kan dette området se karrig og ugjestmildt ut, men naturen her er ufattelig rik hvis du kan høste når tiden er der. Fra uminnelige tider (lenge før fryseboksen og Rema 1000) har menneskene vært avhengige av å sanke til vinterforråd, og jeg kjenner at jeg har det i blodet fremdeles.

For meg har disse tradisjonelle aktivite-

tene, som tidligere var nødvendige for å overleve, blitt en kjærkommen adspredelse fra et oppjaget, moderne yrkesliv. Når jeg arbeider i hagen i de lange lyse kveldene – hvis myggen ikke er for hissig – blir tidsklemma aldeles usynlig. Mens jeg holder på med én arbeidsoperasjon, oppdager jeg straks tre nye ting å ta fatt på. Slik flyr timene uten at jeg merker det, og mørkere blir det ikke uansett hvor lenge jeg holder på. De nære oppgavene fyller tankene, og bekymringene fra jobben fjerner seg og blir mindre påtrengende. Luking er noe av det mest avkoblende – i betydningen å bli koblet av alle jobbtanker – jeg kan tenke meg.

Få ting gir meg mer glede enn å se ting gro – planter så vel som mennesker. I hagen kan jeg bruke alle mine krefter på å legge til rette, forbedre jorda, gjødsle, vanne, luke, tynne, dekke til – men selve veksten skjer utenfor min kontroll, som et mirakel. Kanskje nesten litt som å være lege ...?

■ KARIN.STRAUME@HELSEDIR.NO